Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

26. marts 2026 [i] *

»Præjudiciel forelæggelse – samarbejde på det civilretlige område – forordning (EU) nr. 650/2012 – artikel 1, 3 og 4 – anvendelsesområde – begrebet »arv« – lovbestemt arv, der tildeles for den støtte, en plejeperson har ydet til den afdøde, da denne levede – en medlemsstats rets generelle kompetence til i arvesager at træffe afgørelse om hele arven«

I sag C-618/24 [Isergartler] [i],

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Oberster Gerichtshof (øverste domstol, Østrig) ved afgørelse af 10. september 2024, indgået til Domstolen den 24. september 2024, i sagen

XK,

TR,

VQ

mod

SM,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, I. Jarukaitis, og dommerne M. Condinanzi, N. Jääskinen (refererende dommer), R. Frendo og A. Kornezov,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– XK, TR og VQ ved Rechtsanwalt M. Kinberger,

* Processprog: tysk.

[i] Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

– Europa-Kommissionen ved M. Wasmeier og W. Wils, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT 2012, L 201, s. 107).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side XK, TR og VQ, der er bosiddende i Tyskland, og på den anden side SM, som er bosiddende i Østrig, i forbindelse med en arvesag indledt efter SM's tidligere partners død i 2021, som SM havde støttet som plejeperson indtil hendes død.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Følgende fremgår af 7.-9., 11., 14., 34. og 59. betragtning til forordning nr. 650/2012:

»(7) Det indre markeds rette funktion bør fremmes ved at fjerne hindringerne for den frie bevægelighed for personer, der på nuværende tidspunkt har svært ved at gøre deres rettigheder gældende, når det drejer sig om arvesager med grænseoverskridende virkninger. Borgerne bør inden for det europæiske retlige område være i stand til på forhånd at tilrettelægge arven efter dem. Rettigheder, der tilkommer arvinger og legatarer, andre af afdødes nærtstående samt boets kreditorer, bør sikres effektivt.

(8) For at nå disse mål bør bestemmelser om kompetence, lovvalg, anerkendelse eller, alt efter tilfældet, om accept, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, officielt bekræftede dokumenter og retsforlig samt om indførelsen af et europæisk arvebevis samles i denne forordning.

(9) Denne forordnings anvendelsesområde bør omfatte alle civilretlige aspekter vedrørende arv, dvs. enhver form for overgang af goder, rettigheder og forpligtelser ved dødsfald, hvad enten det drejer sig om en viljesbestemt overførsel ved dødsdisposition eller om overgang ved arv efter loven.

[...]

(11) Denne forordning bør ikke finde anvendelse på andre civilretlige områder end arv. Af klarhedshensyn bør en række spørgsmål, der kan anses for at have tilknytning til arvesager, udtrykkeligt undtages fra denne forordnings anvendelsesområde.

[...]

(14) Rettigheder og goder, der opstår eller overdrages på anden måde end ved arv, f.eks. i form af gaver, bør også undtages fra denne forordnings anvendelsesområde. Det bør imidlertid tilkomme den lov, der udpeges i medfør af denne forordning som den lov, der finder anvendelse på arven, at fastslå, hvorvidt sådanne gaver eller andre former for dispositioner inter vivos, der giver anledning til tinglige rettigheder før dødens indtræden[,] bør medføre tilbageførsel eller modregning ved beregningen af de arveberettigedes andele i henhold til den lov, der finder anvendelse på arven.

[...]

(34) Af hensyn til en harmonisk retspleje bør det undgås, at der træffes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater. Med dette for øje bør der i denne forordning fastsættes almindelige retsplejeregler, der svarer til dem, der findes i andre EU-instrumenter på området for civilretligt samarbejde.

[...]

(59) I lyset af denne forordnings overordnede mål, nemlig gensidig anerkendelse af retsafgørelser truffet i medlemsstaterne i arvesager, uanset om sådanne retsafgørelser er truffet i tvistige eller ikketvistige retssager, bør denne forordning fastsætte bestemmelser om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, der svarer til bestemmelser i andre EU-instrumenter vedrørende samarbejde på det civilretlige område.«

4 Forordningens artikel 1, der har overskriften »Anvendelsesområde«, har følgende ordlyd:

»1. Denne forordning finder anvendelse på arv. [...]

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:

[...]

e) underholdspligt, bortset fra underholdspligt som følge af dødsfald

[...]

g) rettigheder og goder, der opstår eller overdrages på anden måde end ved arv, f.eks. i form af gaver, sameje mellem flere personer med begunstigelse af længstlevende, pensionsordninger, forsikringspolicer og lignende ordninger, jf. dog artikel 23, stk. 2, litra i)

[...]«

5 Forordningens artikel 3 med overskriften »Definitioner« bestemmer følgende i stk. 1, litra a):

»I denne forordning forstås ved:

a) »arv«: enhver form for overgang af goder, rettigheder og forpligtelser ved dødsfald, hvad enten det drejer sig om en viljesbestemt overførsel ved dødsdisposition eller om overgang ved arv efter loven[.]«

6 Det følger af samme forordnings artikel 4, som har overskriften »Generel kompetence«, at retterne i den medlemsstat, hvor den afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, er kompetente til at træffe afgørelse om hele arven.

7 Artikel 21 i forordning nr. 650/2012 med overskriften »Hovedregel« bestemmer følgende i stk. 1:

»Medmindre andet er fastsat i denne forordning, er det loven i den medlemsstat, hvor den afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, der skal anvendes på hele arven.«

8 Forordningens artikel 22 med overskriften »Lovvalg« bestemmer i stk. 1:

»En person kan vælge, at det er loven i den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger på det tidspunkt, hvor valget træffes, eller på dødstidspunktet, der skal anvendes ved behandlingen af hele arven efter vedkommende.

[...]«

9 Forordningens artikel 23, som har overskriften »Anvendelsesområdet for den lov, der skal anvendes«, fastsætter i stk. 1 og 2:

»1. Den lov, der udpeges i medfør af artikel 21 eller artikel 22, finder anvendelse på hele arven.

2. Denne lov finder navnlig anvendelse på spørgsmål som:

[...]

h) andel af boet, som arvelader frit kan råde over gennem testamente, tvangsarv og andre indskrænkninger i friheden til at træffe dødsdispositioner samt krav, som nærtstående personer til den afdøde måtte have over for boet eller arvingerne

i) enhver forpligtigelse til at tilbageføre eller modregne gaver, arveforskud eller legater ved beregningen af de forskellige arveberettigedes andele, og

[...]«

Østrigsk ret

10 § 677 i Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (den almindelige borgerlige lovbog) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »ABGB«), fastsætter:

»1. En nærtstående til den afdøde, som i de sidste tre år før dennes død i mindst seks måneder i væsentligt omfang har plejet den afdøde, har ret til en lovbestemt arv, såfremt der ikke er blevet aftalt en betaling eller et vederlag.

2. Ved pleje forstås enhver aktivitet, der tjener til så vidt muligt at sikre en plejekrævende person den nødvendige pasning og hjælp samt at forbedre muligheden for at føre et behovsorienteret liv med selvbestemmelse.

3. Ved nærtstående forstås personer fra gruppen af arvinger til den afdøde, disses ægtefæller, registrerede partnere eller livsledsagere og disses børn samt den afdødes livsledsager og dennes børn.«

11 ABGB's § 678 bestemmer:

»1. Arveloddens størrelse afhænger af ydelsernes art, varighed og omfang.

2. Det eneste tilfælde, hvor arvelodden ikke gælder ud over tvangsarven og ud over andre udbetalinger fra boet, er det tilfælde, hvor den afdøde har bestemt dette. Arvelodden kan kun frakendes, hvis der er grundlag for arveløsgørelse.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

12 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at SM's tidligere partner afgik ved døden i 2021, og at vedkommende frem til sin død havde haft bopæl i Østrig.

13 Ved en afgørelse fra Bezirksgericht Zell am See (distriktsdomstolen i Zell am See, Østrig) blev arven efter afdøde tildelt XK, TR og VQ, som alle tre var bosiddende i Tyskland.

14 SM, der havde støttet den afdøde som plejeperson i de tre år, der gik forud for hendes død, nedlagde påstand om betaling af et beløb på 57 200 EUR, som han gjorde gældende at have krav på for den støtte, som han havde ydet den afdøde, mens hun levede, idet han i denne henseende støttede sig på ABGB's § 677, som i denne forbindelse fastsætter tildeling af en »lovbestemt arv« (herefter »den i hovedsagen omhandlede foranstaltning«).

15 Landesgericht Salzburg (den regionale domstol i Salzburg, Østrig) afviste det søgsmål, som SM i denne henseende havde anlagt, på grund af manglende international kompetence. Denne retsinstans fandt, at selv om den i hovedsagen omhandlede foranstaltning ganske vist i national ret er udformet som en lovbestemt arv, havde den reelt til formål at yde et vederlag for den støtte, som plejepersonen yder den afdøde, mens vedkommende er i live. Ifølge denne retsinstans skulle den i hovedsagen omhandlede foranstaltning følgelig kvalificeres som en »fordring« henhørende under obligationsretten og derfor ikke som omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 650/2012.

16 SM iværksatte appel til prøvelse af denne afgørelse ved Oberlandesgericht Linz (øverste regionale domstol i Linz, Østrig), som ved dom af 12. juni 2024 gav SM medhold i appellen. Denne retsinstans fandt i det væsentlige, at anvendelsesområdet for forordning nr. 650/2012 omfatter alle civilretlige aspekter vedrørende arv. Da den i hovedsagen omhandlede foranstaltning udgør en lovbestemt arv, hvis art svarer til en tvangsarv, kan den omstændighed, at de elementer, der udgør en sådan rettighed, er opstået i den afdødes levetid, ifølge denne retsinstans ikke begrunde, at denne forordning ikke finder anvendelse. Under disse omstændigheder fastslog nævnte retsinstans, at den havde kompetence til at træffe afgørelse.

17 XK, TR og VQ har iværksat appel ved Oberster Gerichtshof (øverste domstol, Østrig), som er den forelæggende ret, til prøvelse af dommen afsagt af Oberlandesgericht Linz (øverste regionale domstol i Linz). De har i det væsentlige gjort gældende, at den i hovedsagen omhandlede foranstaltning ikke er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 650/2012.

18 SM har derimod gjort gældende, at denne foranstaltning må sidestilles med en tvangsarvings ret, og at den derfor skal anses for at være omfattet af begrebet »arv« som omhandlet i forordning nr. 650/2012.

19 I denne sammenhæng ønsker den forelæggende ret oplyst, om den nævnte foranstaltning er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 650/2012 og navnlig af dennes artikel 4.

20 I denne henseende har den forelæggende ret indledningsvis anført, at den i hovedsagen omhandlede foranstaltning efter østrigsk lovgivning udgør en lovbestemt arv, der eksisterer uafhængigt af enhver testamentarisk disposition truffet af den afdøde. Denne foranstaltning kan sidestilles med tvangsarv, hvilken ville skulle udbetales ud over foranstaltningen, for så vidt som denne foranstaltning kun kan frakendes modtageren, såfremt der er grundlag for arveløsgørelse. Der kan ikke desto mindre ligeledes drages en analogi med regler om kontraktforhold eller ugrundet berigelse, idet den nævnte foranstaltning har til formål at tjene som vederlag for visse ydelser. Den forelæggende ret er desuden af den opfattelse, at denne samme foranstaltning begrænser personens frie vilje, med hensyn til hvad der skal ske med arven.

21 Dernæst har den forelæggende ret præciseret, at retslitteraturen er delt med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt en sådan foranstaltning henhører under arveretten eller obligationsretten.

22 Endelig har den forelæggende ret fremhævet, at den i sidste ende hælder til den opfattelse, at en foranstaltning som den, der er omhandlet i hovedsagen, er omfattet af begrebet »arv« som omhandlet i artikel 4 i forordning nr. 650/2012. Den forelæggende ret har i denne henseende dels henvist til de arveretlige virkninger, der er knyttet hertil, dels til den brede fortolkning af begrebet »arv [(ved dødsfald)]« som omhandlet i denne forordning, der er anlagt i Domstolens praksis.

23 Under disse omstændigheder har Oberster Gerichtshof (øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 4 i forordning nr. 650/2012 fortolkes således, at der er tale om [»arv«], når en [arveadkomst for støtte ydet af plejepersonen (*Pflegevermächtnis*)] i henhold til [ABGB's] § 677 [...] gøres gældende?«

Om det præjudicielle spørgsmål

24 Indledningsvis bemærkes, at det af fast retspraksis fremgår, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer denne at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det Domstolen efter omstændighederne at omformulere de spørgsmål, den forelægges. Domstolen kan desuden inddrage EU-retlige regler, som den nationale ret ikke har henvist til i sine spørgsmål (jf. i denne retning dom af 20.3.1986, Tissier, 35/85, EU:C:1986:143, præmis 9, og af 5.12.2019, Centraal Justitieel Incassobureau (Anerkendelse og fuldbyrdelse af bødestraffe), C-671/18, EU:C:2019:1054, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).

25 Den omstændighed, at den forelæggende ret i sine spørgsmål formelt har henvist til visse bestemte EU-retlige bestemmelser, er nemlig ikke til hinder for, at Domstolen oplyser den om alle de momenter angående fortolkningen, som kan være til nytte ved afgørelsen af hovedsagen, ved fra

samtlige de oplysninger, der er fremlagt af denne retsinstans, og navnlig af forelæggelsesafgørelsens præmisser, at udlede de EU-retlige elementer, som det under hensyn til tvistens genstand er nødvendigt at fortolke (jf. i denne retning dom af 29.11.1978, Redmond, 83/78, EU:C:1978:214, præmis 26, og af 22.1.2026, Secab, C-423/23, EU:C:2026:32, præmis 29).

26 I denne henseende fremgår det af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den forelæggende ret med spørgsmålet ønsker oplyst, om den i hovedsagen omhandlede foranstaltning er omfattet af begrebet »arv« som omhandlet i artikel 4 i forordning nr. 650/2012, som fastsætter den generelle kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor den afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, til at træffe afgørelse om hele arven. Dette spørgsmål indebærer således ligeledes, at det skal vurderes, om en foranstaltning som den, der er omhandlet i hovedsagen, er omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning som defineret i artikel 1 heri. Desuden skal forordningens artikel 3, stk. 1, litra a), som definerer begrebet »arv«, tages i betragtning. Det af den forelæggende ret forelagte spørgsmål indebærer følgelig en fortolkning af samme forordnings artikel 4, sammenholdt med forordningens artikel 1 og artikel 3, stk. 1, litra a).

27 Hvad i øvrigt angår den i hovedsagen omhandlede foranstaltning fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at der efter østrigsk lovgivning skal tildeles en lovbestemt arv efter en arveladers død, uafhængigt af eventuelle testamentariske dispositioner, der er truffet af den afdøde, til visse af afdødes nærtstående for den støtte, de har ydet den pågældende i en vis periode forud for dette dødsfald, når de ikke har modtaget nogen form for gave eller vederlag for denne støtte. Endvidere skal denne lovbestemte arv under alle omstændigheder udbetales ud over tvangsarven, idet denne lovbestemte arv kun kan frakendes modtageren, såfremt der er grundlag for arveløsgørelse.

28 Det skal således fastslås, at den forelæggende ret med sit spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 4 i forordning nr. 650/2012, sammenholdt med forordningens artikel 1 og artikel 3, stk. 1, litra a), skal fortolkes således, at begrebet »arv« som omhandlet i denne artikel 4 omfatter en lovbestemt arv, der, uafhængigt af enhver testamentarisk disposition, som den afdøde har truffet, tildeles efter en arveladers død til visse af dennes nærtstående for den støtte, de har ydet vedkommende i en vis periode forud for dette dødsfald, når de ikke har modtaget nogen form for gave eller vederlag for denne støtte, idet denne lovbestemte arv under alle omstændigheder ud over tvangsarven kun kan frakendes, såfremt der er grundlag for arveløsgørelse.

29 Med henblik på besvarelsen af den forelæggende rets spørgsmål bemærkes, at ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse skal der ikke alene tages hensyn til dens ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår, og de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 17.11.1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, præmis 12, og af 8.5.2025, Pielatak, C-410/23, EU:C:2025:325, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).

30 Hvad i første række angår ordlyden af de relevante bestemmelser i forordning nr. 650/2012 bemærkes, at forordningens artikel 4 fastsætter, at det er retterne i den medlemsstat, hvor den afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, der har kompetence til at træffe afgørelse om »hele arven«.

31 For så vidt angår begrebet »arv« som omhandlet i denne forordning skal det fastslås, at forordningen i henhold til artikel 1, stk. 1, heri finder anvendelse på »arv [(ved dødsfald)]«.

32 I øvrigt præciseres det i artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 650/2012, at i denne forordning forstås ved »arv« »[arv ved dødsfald,] enhver form for overgang af goder, rettigheder og forpligtelser ved dødsfald, hvad enten det drejer sig om en viljesbestemt overførsel ved dødsdisposition eller om overgang ved arv efter loven«.

33 Som Kommissionen har anført, henviser den tyske sprogversion af artikel 1, stk. 1, og artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 650/2012, der vedrører henholdsvis forordningens anvendelsesområde og de definitioner, som den indeholder, ganske vist til begrebet »arv [(ved dødsfald)]« (»Rechtsnachfolge von Todes wegen«), mens selvsamme sprogversion af forordningens artikel 4, som regulerer spørgsmålet om den generelle kompetence for retterne i den pågældende medlemsstat, henviser til begrebet »arv« (»Erbsachen«). Det forholder sig imidlertid ikke desto mindre således, at i mange andre sprogversioner af denne forordning, bl.a. den bulgarske, den spanske, den danske, den engelske, den franske, den kroatiske, den italienske, den litauiske, den maltesiske, den finske og den svenske, indeholder disse bestemmelser ikke en sådan terminologisk sondring.

34 I denne henseende fremgår det af fast retspraksis, at den formulering, der er anvendt i én sprogversion af en EU-retlig bestemmelse, ikke kan tjene som eneste grundlag for bestemmelsens fortolkning eller i denne henseende tillægges større betydning end de øvrige sprogversioner. Når der er uoverensstemmelse mellem versionerne, skal den pågældende bestemmelse fortolkes på baggrund af den almindelige opbygning af og formålet med den ordning, som den er led i (jf. dom af 27.3.1990, Cricket St Thomas, C-372/88, EU:C:1990:140, præmis 18 og 19, og af 4.9.2025, Hakamp, C-203/24, EU:C:2025:662, præmis 34).

35 Under alle omstændigheder er der intet, der gør det muligt at antage, at EU-lovgiver har haft til hensigt at tillægge begreberne »arv [(ved dødsfald)]« og »arv« som omhandlet i forordning nr. 650/2012 særskilte betydninger, således at de må anses for at være sammenfaldende.

36 Når dette er sagt, skal det ligeledes bemærkes, at samme forordnings artikel 1, stk. 2, opregner de tilfælde, der er udelukket fra forordningens anvendelsesområde. Navnlig udelukker artikel 1, stk. 2, litra g), i forordning nr. 650/2012 »rettigheder og goder, der opstår eller overdrages på anden måde end ved arv, f.eks. i form af gaver«, fra forordningens anvendelsesområde. Forordningens artikel 1, stk. 2, litra e), præciserer i øvrigt, at »underholdspligt, bortset fra underholdspligt som følge af dødsfald«, ligeledes er udelukket.

37 Disse udelukkelser skal imidlertid fortolkes strengt (jf. i denne retning dom af 9.9.2021, UM (Aftale om overdragelse af fast ejendom ved dødsfald), C-277/20, EU:C:2021:708, præmis 34).

38 I denne henseende har Domstolen allerede fastslået, at en testamentarisk disposition, der i lighed med en gave som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra g), i forordning nr. 650/2012 består i en gave, men som først får virkning ved arveladerens død, ikke er omfattet af denne udelukkelse, men af forordningens anvendelsesområde (jf. i denne retning dom af 9.9.2021, UM (Aftale om overdragelse af fast ejendom ved dødsfald), C-277/20, EU:C:2021:708, præmis 35).

39 Det skal endvidere fremhæves, at Domstolen for så vidt angår anvendelsesområdet for forordning nr. 650/2012 har lagt vægt på konstateringen af, at hovedformålet med en national retsregel vedrørte arven efter den afdøde person, og ikke de spørgsmål, der var knyttet til en af de udelukkelser, der er opregnet i forordningens artikel 1, stk. 2, såsom spørgsmål vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, for at fastslå, at den vedrørte en arvesag i forhold til denne forordning (jf. i denne retning dom af 1.3.2018, Mahnkopf, C-558/16, EU:C:2018:138, præmis 40).

40 Det følger heraf, at begrebet »arv« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 650/2012 er defineret bredt, for så vidt som det, som anført i nærværende doms præmis 32, omfatter »enhver form for overgang af goder, rettigheder og forpligtelser ved dødsfald«, herunder foranstaltninger, hvis hovedformål vedrører arven efter den afdøde, og som får virkning ved arveladers død.

41 I anden række er der intet i den sammenhæng, hvori denne forordnings artikel 4 og forordningens artikel 1 og artikel 3, stk. 1, litra a), indgår, der afkræfter denne fortolkning. Det fremgår navnlig af niende betragtning til forordningen, at den bør finde anvendelse på »alle civilretlige aspekter vedrørende arv [(ved dødsfald)], dvs. enhver form for overgang af goder, rettigheder og forpligtelser ved dødsfald«. Endvidere fastsætter samme forordnings artikel 23, stk. 1, at den lov, der udpeges i medfør af forordningens artikel 21 eller artikel 22, finder anvendelse på »hele arven«.

42 Hvad i tredje række angår de formål, der forfølges med forordning nr. 650/2012, fremgår det for det første af syvende og ottende betragtning hertil, at forordningen bl.a. tilsigter at hjælpe arvinger og legatarer, andre af afdødes nærtstående samt boets kreditorer med at gøre deres rettigheder gældende i forbindelse med en arvesag med grænseoverskridende virkninger (dom af 21.6.2018, Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, præmis 49).

43 For det andet og i henhold til denne forordnings overordnede formål, der er nævnt i 59. betragtning hertil, nemlig gensidig anerkendelse af retsafgørelser truffet i medlemsstaterne i arvesager, fremhæves det desuden i 34. betragtning til nævnte forordning, at sidstnævnte forsøger at undgå, at der træffes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater. Dette formål knytter sig til princippet om arvens enhed, der bl.a. konkretiseres i artikel 23, stk. 1, i forordning nr. 650/2012, som præciserer, at lovvalget i henhold til denne forordning finder anvendelse på »hele arven«. Dette princip om arvens enhed ligger ligeledes bag reglen i forordningens artikel 4, for så vidt som denne artikel også præciserer, at nævnte regel fastlægger den kompetence, som retterne i medlemsstaterne har til at træffe afgørelse »om hele arven« (dom af 21.6.2018, Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, præmis 53-55).

44 Det fremgår ligeledes af retspraksis, at forordning nr. 650/2012 med henblik på at bidrage til en effektiv løsning af tvister vedrørende arv søger at fremme en ensartet behandling af arven. Domstolen har således gentagne gange fastslået, at en fortolkning af bestemmelserne i denne forordning, der kan medføre en opdeling af denne arv, vil være uforenelig med nævnte forordnings formål (dom af 7.4.2022, V A og Z A (Subsidiær kompetence i arvesager), C-645/20, EU:C:2022:267, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

45 I det foreliggende tilfælde har en foranstaltning som den, der er omhandlet i hovedsagen, således som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, til formål at yde kompensation for visse ydelser, der er ydet. Den har følgelig herved en vis analogi med en fordring, som henhører under obligationsretten, for så vidt som den har til formål at kompensere afdødes nærtstående for den støtte, der er ydet vedkommende, uden at de, mens vedkommende var i live, har modtaget en gave eller et aftalt vederlag.

46 Det fremgår imidlertid af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at denne foranstaltning, uafhængigt af kvalificeringen af den »lovbestemte arv« i national ret, har en tæt strukturel forbindelse med arveretsområdet, idet den er bestemt til først at finde anvendelse efter arveladers død, og at ordningen for den således synes at være uløseligt forbundet hermed. I gældende østrigsk ret angives det navnlig, at den nævnte foranstaltning finder anvendelse uafhængigt af enhver

testamentarisk disposition truffet af den afdøde, og under alle omstændigheder ud over tvangsarven, og at den kun kan frakendes, såfremt der er grundlag for arveløsgørelse. Den i hovedsagen omhandlede foranstaltning er endvidere kun til fordel for personer, der er nærtstående til den afdøde, og som er defineret som dem, der tilhører kredsen af dennes legale arvinger, disses ægtefæller, registrerede partnere eller livsledsagere og disses børn samt den afdødes livsledsager og dennes børn. Det følger heraf, at hovedformålet med den nævnte foranstaltning vedrører plejepersonens rettigheder i forbindelse med arven.

47 Det skal ligeledes bemærkes, at forordning nr. 650/2012 ikke udtrykkeligt udelukker en foranstaltning som den, der er omhandlet i hovedsagen, fra sit anvendelsesområde, og at det heller ikke fremgår, at en sådan foranstaltning er omfattet af en af de udelukkelser, der er nævnt i nærværende doms præmis 36, eller af et af de andre udelukkelsestilfælde, der er opregnet i artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 650/2012.

48 Henset til de oplysninger, som den forelæggende ret har fremlagt, synes denne foranstaltning følgelig, med forbehold af den efterprøvelse, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, hovedsageligt at vedrøre arvesager som omhandlet i forordning nr. 650/2012.

49 Det følger heraf, at en foranstaltning som den, der er omhandlet i hovedsagen, henset til de oplysninger, som den forelæggende ret har fremlagt, er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 650/2012.

50 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 4 i forordning nr. 650/2012, sammenholdt med forordningens artikel 1 og artikel 3, stk. 1, litra a), skal fortolkes således, at begrebet »arv« som omhandlet i denne artikel 4 omfatter en lovbestemt arv, der, uafhængigt af enhver testamentarisk disposition, som den afdøde har truffet, tildeles efter en arveladers død til visse af dennes nærtstående for den støtte, de har ydet vedkommende i en vis periode forud for dette dødsfald, når de ikke har modtaget nogen form for gave eller vederlag for denne støtte, idet denne lovbestemte arv under alle omstændigheder ud over tvangsarven kun kan frakendes, såfremt der er grundlag for arveløsgørelse.

Sagsomkostninger

51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis, sammenholdt med forordningens artikel 1 og artikel 3, stk. 1, litra a),

skal fortolkes således, at

begrebet »arv« som omhandlet i denne artikel 4 omfatter en lovbestemt arv, der, uafhængigt af enhver testamentarisk disposition, som den afdøde har truffet, tildeles efter en arveladers død til visse af dennes nærtstående for den støtte, de har ydet vedkommende i en vis periode forud for dette dødsfald, når de ikke har modtaget nogen form for gave eller vederlag for denne støtte, idet denne lovbestemte arv under alle omstændigheder ud over tvangsarven kun kan frakendes, såfremt der er grundlag for arveløsgørelse.

Underskrifter

[i] Der er foretaget en sproglig rettelse i præmis 12 og 42 efter dommens offentliggørelse.